



# Anders Fogh Rasmussens tale ved Folketingets åbning

**Taler**

Anders Fogh Rasmussen  
Statsminister

**Dato**

7. oktober 2003

**Sted**

Christiansborg

1 Danmark står stærkt. Vi er ét af verdens bedst fungerende samfund. Vi er  
respekteret i verden. Vi har meget at være stolte over. Men vi har også mange  
udfordringer foran os. Der er bred enighed om at bevare og udvikle det danske  
velfærdssamfund. Men så skal vi også være parate til fornyelse, modernisering og  
5 reform.

10 Danmark har mange og store muligheder. De ligger der. Vi skal gribe dem.

15 Vort største aktiv er den enkelte dansker. Danskerne er et flittigt folk. Vi har et  
velorganiseret, effektivt og stabilt samfund. Gennem generationer er der skabt  
produktion, værdier og kultur, som vi kan være stolte af.

20

Og dog kunne vi nå endnu bedre og større mål og resultater.

25

Det kræver, at vi giver mere frihed og ansvar til den enkelte. Og tror mere på,  
hvad det enkelte menneske kan.

Det kræver, at vi stiller krav til den enkelte og viser konsekvens overalt i  
35 samfundet. Og anerkender og belønner dem, der gør en ekstra indsats.

40 Det kræver, at vi giver fair chancer til alle. Og både penge og hjerterum til  
omsorg for de udsatte grupper.

45 Regeringen har punkt for punkt beskrevet, hvordan disse holdninger og værdier  
vil blive søgt omsat til lovgivning. Det fremgår af det regeringsprogram med  
omkring 200 initiativer, som vi præsenterede for godt en måned siden.

50

\*

55

Lad os give det enkelte menneske mere frihed og mere ansvar. Lad os udvikle et  
samfund, hvor der er plads til virkelyst og arbejdsglæde. Hvor der er turbo på  
60 kreativiteten på bekostning af firkantede systemer.

65 Vi skal udnytte de nye muligheder, som ny viden og nye teknologier giver os. Vi  
skal være åbne og lade os inspirere. Vi skal være parate til at gøre tingene på en  
ny måde.

70

Vi skal give plads til initiativet og udvikle et stærkt erhvervsliv, som kan sikre os velstand og velfærd i fremtiden.

75

80 Det kræver, at vi får mere dynamik i vort erhvervsliv. Vi skal lette virksomhederne for bureaukrati og kontrol. De virksomheder, som har orden i tingene, skal vi ikke belaste med unødigt kontrol. De virksomheder, som ikke har orden i sagerne, skal derimod mærke en skærpet kontrol.

85

Vi skal have mere og bedre konkurrence. For os alle sammen som forbrugere er det uacceptabelt, hvis varerne koster for meget, fordi konkurrencen virker for lidt.

90

95 Og vi skal give bedre plads til iværksættere. Vi skal møde dem med større anerkendelse og respekt. Det skal være nemmere at spare op til start af egen virksomhed. Og de, der er uheldige med deres første forsøg, skal vi ikke afskære fra endnu en chance. Vi skal skabe en atmosfære, hvor det er både sjovt og perspektivrigt at sætte noget nyt i gang.

100

Vi skal udvikle den offentlige sektor gennem friere valg til borgerne. Og udvikle et bedre samspil mellem den offentlige og private sektor.

105

115 Vort samfund bygger på, at hver enkelt gør en positiv indsats, og at en særlig indsats bliver anerkendt. Omvendt skal den enkelte også mærke konsekvensen, hvis man ikke lever op til sine forpligtelser. Den enkelte skal opleve, at der gælder ”noget for noget”.

120

Der har i nogle årtier været tilbageholdenhed med at stille krav og vise konsekvens.

125

I skolerne er de faglige krav blevet slækket. Måske af frygt for, at kontante faglige krav ville være til ugunst for de svageste. Men skadevirkningen er alvorlig. De svageste elever er blevet ladt i stikken. Og danske skoleelever klarer sig dårligere end elever i andre lande på en række afgørende punkter.

135

Der er kun én vej fremad. Vi skal til at oppe os. Vi skal simpelt hen være endnu dygtigere. Vi skal højne de faglige krav over alt i uddannelsessystemet.

140

Vi skal indse, at en vis portion paratviden er nødvendig. I tre årtier er der kastet vrage på paratviden. Den er blevet opfattet som sort skole, udenadslære og terperi.

145

150

Det er som om, at indlæring af faglige færdigheder er blevet nedprioriteret til fordel for at sidde i rundkreds og spørge: "Hvad synes du selv?"

155

Det kan være udmærket at sidde i rundkreds og diskutere og føre en samtale med hinanden. Men den første forudsætning for at føre en meningsfyldt samtale er altså, at man ved, hvad man snakker om. Hvis ukvalificerede  
160 meninger bliver lige så gangbare som kvalificeret viden, så ender det alt sammen i tomhed og dumhed. Og hvis man er nødt til at slå op i et leksikon eller på Internettet, hver gang man nærmer sig noget konkret, så bliver det altså en noget tung samtale.

165

Vi skal ikke have sort skole. Vi skal tværtimod have en levende skole med børn og unge, der kan tænke selv, danne sig holdninger og kommunikere. Men også  
170 ved, hvad de snakker om.

175 Derfor har vi gennemført reformer af folkeskolen, gymnasiet, erhvervsskolerne og universiteterne. Derfor vil vi gennemføre løbende vurderinger af, om der læres det, der skal.

180

Og vi vil belønne en ekstra indsats. Tag blot ét eksempel: Gymnasieelever skal leve op til skærpede faglige krav og ikke pjække fra skole. Til gengæld vil regeringen foreslå, at gymnasieelever, som gør en særlig indsats ved at tage ekstra

fag på højt niveau, bliver belønnet. Noget for noget.

190

\*

195

Udlændingepolitikken var i mange år præget af slaphed og mangel på konsekvens. Og skadevirkningen er alvorlig. Omkring halvdelen af indvandrerne i Danmark er uden arbejde og på overførsel. Der er betydelige problemer med integrationen i det danske samfund.

200

Vi skal stille krav og vise konsekvens i udlændingepolitikken. Den enkelte indvander har et stort ansvar for at blive integreret. De skal lære dansk. Og de skal acceptere de grundlæggende værdier, som vort samfund bygger på.

210

Vi skal gøre det klart, at i det danske samfund har kvinder og mænd lige rettigheder. Vi accepterer ikke tvangsægteskaber. Og vi anerkender ikke, at undertrykkende familiemønstre bliver forklaret og undskyldt med forskelle i kultur og traditioner. Der skal være frihed til forskellighed, men ikke frihed til undertrykkelse.

215

Vi skal ikke acceptere, at religiøse forkyndere her i landet modarbejder demokrati, frihed, respekt for menneskeliv og kvinders ligestilling. Og forsøger at ødelægge integrationen af indvandrere og flygtninge. Vi skal ikke stiltiende se på, at børn i Danmark bliver sendt på opdragelsesrejser i udlandet og ikke lærer

220

225 at leve i det danske samfund.

230 Vi skal værdsætte og belønne de indvandrere, som gør en aktiv indsats for integration. De, som yder et positivt bidrag til det danske samfund. De fortjener den respekt, at vi stiller krav til og viser konsekvens over for alle. Det er jo ikke mindst dem, der efterlyser mere fasthed og konsekvens fra det danske samfund.

235

Vi har skærpet kravene til indvandrere, bl.a. med hensyn til arbejde og selvforsørgelse. Til gengæld kan udlændinge, der gør en ekstra indsats for at  
240 blive integreret, blive belønnet ved at kunne søge om permanent opholdstilladelse allerede efter 5 år, mod normalt efter 7 år. Også her skal gælde: Noget for noget.

245

\*

250

Retspolitikken var i mange år præget af slaphed og mangel på konsekvens. Og skadevirkningen er alvorlig. En del unge kriminelle har svært ved at forstå den blødsødenhed, at små-kriminalitet blot fører til advarsler og tiltalefrafald. De  
255 misforstår det bløde signal og den manglende konsekvens fra samfundet. Og små-kriminaliteten vokser til større og grovere kriminalitet.

260

Vi skal vise konsekvens over for de unge kriminelle. De skal vide klart, hvor grænserne går. De skal mærke konsekvensen meget kontant, hvis de overskrider

grænserne. Og de skal mærke det øjeblikkeligt.

265

Desværre starter den kriminelle løbebane undertiden i 12-13 års alderen. Den  
270 kriminelle lavalder er 15 år. Men det er misforstået godhed, hvis samfundet først  
reagerer, når den kriminelle lavalder er nået. Også børn og unge under 15 år skal  
mærke samfundets reaktion på kriminalitet mærkbart og uden tøven. De skal  
ikke i fængsel, men ind på særligt sikrede institutioner. Regeringen vil udvide  
antallet af pladser i sådanne institutioner.

275

Der skal være færre tiltalefrafald. Der skal være forbud mod at bære kniv på  
280 offentlige steder. Strafferammen for grov narkokriminalitet skal forhøjes. De,  
der gribes med ulovlige euforiserende stoffer, skal altid mindst have en bøde.

285

Og vi vil foreslå, at gentagen kriminalitet fører til skærpet straf. Til gengæld skal  
indsatte, som gør en ekstra indsats for at komme ud af kriminalitet og uddanne  
sig, kunne opnå tidligere prøveløsladelse. Noget for noget.

290

\*

295

Alle mennesker skal have muligheder. Ingen må afskæres fra et godt liv, fordi  
man er vokset op under vanskelige vilkår.

300

305 Regeringen ønsker at bekæmpe den negative sociale arv. Der er i dag for mange børn, som ikke får en fair chance for et godt liv. Og der er børn og unge, hvis talenter går til spilde. Børn fra socialt belastede miljøer skal have bedre chancer i tilværelsen.

310

Mange års indsats for at bryde den negative sociale arv er slået fejl. Regeringen vil derfor følge en ny strategi.

315

Der er nogen, som tror, at det bare er et spørgsmål om penge. Javel, penge til en målrettet indsats er vigtig. Men penge er ikke alt. Det vigtigste bidrag  
320 overhovedet til at sikre alle børn en god start er, at de lærer noget. Viden og kunnen er vejen til at sprænge det sociale mønster.

325

Det skal starte allerede i børnehaverne. Vi skal sikre, at alle – også de børn, der har problemer – udvikler sig i disse vigtige år af deres liv. Leg og læring skal gå hånd i hånd. Alle børn skal lære at udtrykke sig, tage hensyn til andre og bruge  
330 deres krop og deres kreativitet. Alle skal have den fornødne ballast til at starte i skolen.

335

Vi skal have en reform af politikken med anbringelse af børn uden for hjemmet. Sigtet er at kunne hjælpe børn og unge i socialt belastede familier, før det er for sent. Vi skal i højere grad bruge mulighederne for at anbringe børn hos familiemedlemmer eller hos venner af familien. Og vi skal give børnene de bedst  
340 tænkelige muligheder for at leve et normalt liv.

345

\*

350

For regeringen drejer politik sig i høj grad om værdier og en åben debat. Vi gør op med den gammeldags tænkning, hvor politik bliver reduceret til spørgsmål om budgetter, paragraffer og mere-af-det-samme.

355

Vi ønsker en åben debat med udgangspunkt i klare værdier. Den nødvendige fornyelse af samfundet skal gå hånd i hånd med tryghed. Nødvendige reformer skal være ordentligt forberedt. Vi skal forberede dem i åbenhed og i dialog med befolkningen.

365

De skal ikke komme som en tyv om natten.

370

Regeringen finder, at der er behov for at se fordomsfrit på ændringer af den kommunale struktur. Derfor nedsatte vi sidste år en strukturkommission. Den skal være med til at modne en reform. Skabe åben debat som grundlag for de politiske beslutninger.

375

Den eksisterende struktur er over 30 år gammel. Der er sket meget i samfundet

siden da. Regeringen ønsker en modernisering af strukturen. En modernisering, som giver mindre administration og bedre service. Målet er en offentlig sektor, som er åben og lydhør, enkel og effektiv.

385

Strukturkommissionen kommer med sin betænkning ved nytårstid. Indtil da skal vi ikke lægge os fast på bestemte løsninger. Men i foråret må vi træffe de  
390 nødvendige politiske beslutninger.

395 Regeringen har netop nedsat en velfærdskommission. Sigtet er det samme: At forberede den nødvendige fornyelse af velfærdssamfundet. At skabe åben debat for at modne de nødvendige beslutninger.

400

Målet er at sikre grundlaget for social tryghed og et velfungerende velfærdssystem i fremtiden. For at kunne finansiere velfærdsopgaverne i fremtiden er det nødvendigt at øge produktion og beskæftigelse og løbende  
405 forny velfærdssystemet.

410 Vi ved, at der i de kommende år bliver stadig flere ældre – især efter 2010. Vi skylder vore ældre, at de får ordentlige vilkår i alderdommen. Men så er det også nødvendigt at se fordomsfrit på, hvordan vi skaffer pengene til at hjælpe dem, som har behov for hjælp.

415

Nu går velfærdskommissionen i gang med sit arbejde. Den skal være færdig

420 inden udgangen af 2005. Men vi opfordrer kommissionen til løbende at skabe  
en udadvendt debat. Det er vigtigt, at arbejdet foregår i åbenhed, så  
befolkningen kan følge med i, hvad der foregår.

425

Den spændende og krævende udfordring bliver at opnå enighed om forslag, der  
kan samle bredt. Det er regeringens klare opfattelse, at større reformer af  
velfærdssystemet bør hvile på et bredt flertal i Folketinget. På den måde går  
430 forandring hånd i hånd med tryghed. Og reformerne får større og længere  
holdbarhed.

435

\*

440

Det er et centralt mål at skabe flere arbejdspladser. Vi har brug for jobs. Vi har  
brug for vækst. For det er ved at producere mere og sælge mere, at vi kan skaffe  
penge til velfærd.

445

Desværre har den udenlandske økonomi kørt i slæbegear, især i Europa. Det har  
også påvirket dansk økonomi. Væksten har været mindre, end vi kunne ønske.  
450 Og vi har beklageligvis også måttet se en vis stigning i arbejdsløsheden.

455 I ethvert land og til enhver tid vil oppositionen altid skyde skylden for stigende  
arbejdsløshed på den siddende regering. Danmark er ikke nogen undtagelse.

460

Men enhver, der tænker sagligt og fair, ved godt, at ingen dansk regering – uanset hvem der sidder i regering – kan forhindre en negativ udvikling fra udlandet i at smitte af på dansk økonomi.

465

470

Sandheden er, at Danmark indtil videre er sluppet bedre fra den internationale økonomiske afmatning, end de fleste andre lande. Ledigheden er lavere end i de fleste andre EU-lande. Den gennemsnitlige ledighed i EU-landene ligger 3 procent højere end i Danmark.

475

480

Vi har klaret os bedre end så mange andre, fordi danske virksomheder har en god konkurrenceevne. Den skal vi fastholde og forbedre. Derfor er der ikke plads til nye skatter og byrder på virksomhederne og befolkningen. Tværtimod skal vi fortsat forbedre konkurrenceevnen.

485

490

Regeringen forventer, at stigningen i ledigheden er midlertidig. Vi har fremrykket offentlige investeringer fra 2004 til dette efterår for at afbøde virkningen af den internationale afmatning. Alligevel vil der nok komme stigende ledighedstal i de nærmeste måneder. Men vi forventer, at beskæftigelsen vil stige til næste år. Det er stort set alle prognosemagere enige om. Dels kommer der mere gang i den internationale økonomi. Dels vil den lave rente medføre voksende økonomisk aktivitet. Og endelig vil også skattelettelserne medføre mere aktivitet næste år.

495

500 Regeringen følger udviklingen meget nøje. For det er en ulykkelig situation,  
hver gang nogen mister sit job. Det er det menneskeligt. Men det er det også  
økonomisk, fordi vi har brug for mere vækst og beskæftigelse i de kommende år.  
Høj og stigende beskæftigelse er et helt centralt mål for regeringen.

505

\*

510

Frihed og ansvar. Det er nøgleord for regeringen. Også i vort syn på  
Rigsfællesskabet.

515

Det har været en stor glæde for mig flere gange at besøge Færøerne og Grønland  
inden for de sidste par år. I disse år er der en livlig debat i begge lande om  
selvstændighed, selvstyre og Rigsfællesskabets fremtid. Det er en naturlig  
520 udvikling og en sund debat.

525 Jeg vil give såvel det færøske som det grønlandske folk en meget klar besked: I  
bestemmer selv jeres fremtid og jeres tilhørsforhold til Danmark.

530

Det er naturligt, at ethvert folk søger at udvikle sin egen identitet. Det er  
naturligt, at ethvert folk vil tage hånd om sin egen skæbne. Det er naturligt, at  
ethvert folk har et ønske om mest mulig selvbestemmelse. Og det er også det  
bedste, at beslutninger bliver truffet så tæt som muligt på de mennesker, de  
535 vedrører.

540

Derfor er regeringen positiv over for de færøske og grønlandske ønsker om overdragelse af flere opgaver til hjemmestyre.

545

Men frihed og ansvar må følges ad. Øget selvstyre forudsætter derfor mindre afhængighed af tilskud fra Danmark og større evne til at tjene penge selv.

550

I den kommende folketingssamling vil vi tage et epokegørende skridt fremad for Færøernes hjemmestyre. Regeringen vil foreslå en generel overtagelseslov, som  
555 giver Færøerne mulighed for at overtage en lang række nye ansvarsområder.

560 Vi forventer også, at der bliver taget skridt fremad for det grønlandske hjemmestyre. Den grønlandske selvstyrekommision har nu afgivet sin betænkning. Den lægger op til en nyordning af Grønlands forhold til Rigsfællesskabet.

565

Regeringen afventer nu et udspil fra det grønlandske landsstyre. Men jeg kan allerede nu meddele, at regeringen vil være positiv over for at nedsætte en  
570 dansk/grønlandsk selvstyrekommision. En sådan selvstyrekommision kan forberede en nyordning på samme måde, som hjemmestyreløven blev forberedt i halvfjerdserne.

Jeg skal ikke skjule, at regeringen helst ser Rigsfællesskabet fortsætte. Vi føler, at der er så stærke historiske, kulturelle og personlige bånd mellem Færøerne,  
580 Grønland og Danmark, at fortsat solidaritet inden for Rigsfællesskabet er det naturlige.

585 Men Rigsfællesskabet er ikke tvang. Og det må ikke være en spændetrøje. Vi skal løbende forny Rigsfællesskabet i pagt med tiden.

590

\*

595

Konsekvens gælder ikke blot indadtil. Den må vi også vise udadtil i forholdet til omverdenen.

600

Vi skal yde et aktivt bidrag til at sikre frihed, fred og folkestyre i verden omkring os.

605

Hvis vi mener noget alvorligt med vigtige værdier som frihed, demokrati og  
610 respekt for det enkelte menneske, så må vi også yde et aktivt bidrag til at sikre disse værdier. Vi kan ikke bare sejle under bekvemmelighedsflag og lade andre tage slæbet.

Derfor har Danmark i mange år været med til at sikre freden i Bosnien. Derfor  
er vi stadig til stede i Kosovo. Derfor er vi med i Afghanistan. Og derfor er vi til  
620 stede i Irak.

625 Jeg vil gerne rette en varm tak til de danske soldater, politifolk og andre, som er  
med til at forsvare frihed, demokrati og menneskerettigheder rundt om i verden.  
De yder en indsats, som vi kan være stolte over.

630

Det var en svær beslutning at sende danske bidrag til krigen i Irak. Men det var  
en rigtig beslutning. Og det var en nødvendig beslutning.

635

For det måtte have en konsekvens, når en militær diktator som Saddam Hussein  
gang på gang tilsidesatte de krav, som FN stillede. At lade som ingenting, ville  
640 være et farligt signal til alle verdens tyranner og terrorister. Og at fortsætte med  
de udsigtsløse økonomiske sanktioner, ville blot føre til yderligere ufattelige  
lidelser for det irakiske folk.

645

Nu er Saddam Hussein og hans tyranniske og grusomme regime væk. Det bør  
alle demokratisk indstillede mennesker være lykkelige for.

650

655 Ingen ønsker vel Saddam Hussein tilbage. Derfor bør alle samle kræfterne om at se fremad og skabe en ny fremtid for det plagede irakiske folk.

660 Regeringen støtter bestræbelserne for en ny FN-resolution. Der er behov for en bred international indsats. Vi arbejder for at styrke FN's rolle i Irak.

665 Vi har sendt danske soldater og politifolk til Irak for at hjælpe med stabilisering og genopbygning af landet. De er på en svær opgave. Men det er en vigtig opgave at bidrage til et nyt, moderne, frit og fredeligt Irak. Og de skal have fuld opbakning hjemmefra til at løse opgaven på en sikker og forsvarlig måde.

670

Senere i dag vil regeringen fremlægge et forslag til yderligere styrkelse af  
675 Danmarks militære engagement i Irak med knap et hundrede mand. Det er vigtigt, at de udsendte danske soldater i Irak er i stand til på forsvarlig vis at løse de opgaver, de er blevet pålagt.

680

Vi hører mange dårlige og negative nyheder fra Irak. Det er ikke overraskende. For efter 23 års undertrykkelse af Saddam Hussein og hans bødler er det irakiske folk vågnet op til en uventet og uforberedt frihed. De første reaktioner og  
685 indtryk er kaos. Og der vil nok også komme mange tilbageslag. For der er ingen demokratisk tradition i Irak.

690

Men målet er klart: Irakerne skal have deres egen regering. Og den skal vælges

ved demokratiske valg. Hvor længe, der vil gå, er svært at sige. Så hurtigt som muligt. Men erfaringen fra andre urocentre i verden viser, at der godt kan gå  
695 nogen tid, før situationen igen er stabil efter større omvæltninger.

700 Og gradvis vil situationen blive bedre. For nylig blev der offentliggjort en Gallup-undersøgelse fra Bagdad. Ifølge den mener to tredjedele af byens befolkning, at de seneste måneders problemer har været prisen værd for at slippe af med diktatoren. Og to tredjedele tror, at de om fem år vil have det bedre end før krigen, under Saddam Hussein.

705

Det er kun yderligere en bekræftelse af, at det var en rigtig beslutning at fjerne  
710 det gamle, bestialske regime.

715 \*

720 For godt to uger siden stemte Letlands befolkning med stort flertal ja til medlemskab af EU. Det var den sidste folkeafstemning i ansøgerlandene. Vi er nu klar til den historiske udvidelse af EU, som blev besluttet på topmødet i København i december sidste år.

725

Efter udvidelsen fra 15 til 25 medlemmer behøver vi et nyt sæt spilleregler for samarbejdet. De er indeholdt i det nye forslag til en forfatningstraktat for EU.

730

735 Den nye traktat gør det klart, hvad EU er, og hvad EU ikke er. EU er ikke en  
føderal stat. EU er tværtimod et frivilligt samarbejde mellem selvstændige stater.  
Selvstændige nationalstater, der har besluttet at løse de opgaver i fællesskab, som  
de ikke kan løfte alene.

740

Det er et EU forankret i folk og fædreland.

745

Den nye traktat kommer til folkeafstemning her i Danmark, når den er  
forhandlet færdig. Det bliver en afgørende folkeafstemning. Ikke blot om en ny  
750 traktat, men om selve Danmarks tilknytning til EU. Om vore muligheder og  
placering i Europa. Skal vi være med? Eller skal vi stå uden for indflydelse på  
udviklingen af det nye Europa?

755

Danmark var aktiv i at få 10 nye lande med i EU. Det ville være sært, hvis vi så  
beslattede at sætte os selv uden for.

760

Som altid spiller de danske undtagelser en stor rolle i den danske Europa-debat.

765

Regeringens holdning er velkendt. Vi ønsker undtagelserne fjernet. De sætter  
Danmark uden for indflydelse på vigtige områder. De er ikke i Danmarks

interesse. Men undtagelserne kan alene ophæves af den danske befolkning ved folkeafstemning.

775

Ingen skal være i tvivl om, at regeringen deltager i regeringskonferencen i fuld respekt for de danske undtagelser. Undtagelserne vil blive overført til den nye traktat.

780

785 Der bliver ikke fiflet. Undtagelserne vil stå rent og purt i den nye traktat. Og denne traktat, inklusive de danske undtagelser, vil befolkningen skulle tage stilling til ved en folkeafstemning.

790

Der bliver altså lejlighed til at sige ”ja” eller ”nej” til den nye traktat, inklusive de kendte og eksisterende undtagelser.

795

Men da omfanget af de danske undtagelser vokser ganske kraftigt, er det rimeligt, at befolkningen får lejlighed til at tage stilling til dem – når tiden er moden.

800

805 Det afgørende er, at befolkningen får en fair og ordentlig mulighed for at tage stilling til både traktaten og undtagelserne.

810

Derfor ønsker regeringen i den nye traktat at indbygge den mulighed, at befolkningen ved en folkeafstemning kan tage stilling til en modernisering af det retlige forbehold.

815

Konkret foreslår vi en model, hvor Folketinget fra sag til sag tager stilling til deltagelse i det retlige samarbejde.

820

825

Jeg har på et meget tidligt tidspunkt gjort det klart, at regeringen ikke agter at slække på udlændingepolitikken. Vi har afgivet klare løfter. Udlændingepolitikken ligger fast. Og den har bred opbakning i befolkningen.

830

Forslaget skal ses som udtryk for, at regeringen ønsker at stille befolkningen så frit som muligt. At kunne fastholde den nuværende stramme udlændingepolitik. Og samtidig at kunne deltage i samarbejdet om bekæmpelse af grænseoverskridende kriminalitet.

835

840

Den nuværende udformning af den retlige undtagelse giver ikke mulighed for, at disse to hensyn kan mødes. Det gør regeringens forslag. Det giver den danske befolkning mulighed for et ærligt og reelt valg.

845

Men lad os i debatten om de danske undtagelser ikke glemme det store perspektiv.

850

EU er rammen om udviklingen af det nye Europa. EU er rammen om foreningen af Øst og Vest, Nord og Syd i Europa. EU er rammen om de  
855 afgørende beslutninger om Europas udvikling i fremtiden. Udvidelsen vil skabe en ny kraft og dynamik i Europa.

860

Vi behøver EU. Vi behøver et stærkere EU. Vi behøver et EU, hvor Europas lande kan samarbejde om at løse opgaver på tværs af grænserne.

865

Det er en kerneopgave for EU at være rammen om frihandel mellem Europas lande. Men vi behøver et EU, som rækker langt ud over handel. Vi behøver EU til at løse miljøproblemer på tværs af grænserne. Vi behøver EU til at bekæmpe  
870 terror og organiseret kriminalitet på tværs af grænserne. Vi behøver EU til at give de europæiske lande større vægt i international politik.

875

Vi danskere har brug for EU. Og EU er der under alle omstændigheder. Vi er afhængige af de beslutninger, som EU træffer. Derfor skal Danmark være med og spille en stærk og aktiv rolle i EU. Det har vi før vist, at vi kan.

880

\*

885

Ja, Danmark har mange og store muligheder. Det kræver, at vi er et åbent og  
890 udadvendt samfund. Åbne for indtryk udefra. Parate til at lære af omverdenen.  
Men også bevidste om, hvad vi selv kan, og hvad vi selv står for.

895 Et stærkt internationalt engagement skal tage sit afsæt i en stærk bevidsthed om  
dansk historie, dansk kultur og national bevidsthed.

900 Vi danskere kan godt, hvis vi vil. Der er ikke nogen grund til at frygte fremtiden.

905 Vi hører af og til nogle, som frygter, at danskheden er truet af globalisering. At  
fællesskabet er truet af individualisme. At moralen er truet af materialisme.

910 Stop nu det sortsyn. Kig dog ud ad vinduet.

915 De fleste mennesker lever en bedre, friere og mere spændende tilværelse end for  
en generation eller to siden. Har i hvert fald muligheden for det.

920 Jo, vi bliver bombarderet med amerikanske film og udenlandske påvirkninger.  
925 Men det danske står stærkt. Der bliver udgivet flere danske bøger og flere danske

film i dag end for 10 år siden.

930

Jo, fællesskabet ændrer sig. Vi melder os i dag ind i foreninger – ikke fordi, vore forældre gjorde det, men fordi vi vil. Vi træffer bevidste valg, men fravælger ikke fællesskabet. Flere yder frivilligt arbejde i dag end for 10 år siden.

935

Ja, vi er ikke bundet til sognet, men sprænger rammerne. Rejser ud i verden.

940 Bringer verden hjem i stuen via TV og Internettet. Skaber nye fællesskaber.

945 Og moralen. Ja, jeg skal ikke dømme, om den er bedre eller dårligere end i gamle dage. Men jeg synes, at vi kan se udvikling af en stærk personlig etisk bevidsthed, vi ikke har set magen til i historien.

950

Klassesamfundet er opløst. Klassekampen er slut. De totalitære ideologier fra sidste århundrede, nazismen og kommunismen, er kvalt.

955

Farvel til den virkelighedsfjerne systemtænkning. Farvel til den forstenede tankegang. Farvel til den politiske korrektheds kvælertag.

960

Ja, der sker forandringer. Heldigvis. Det kulturelle skift, som har fundet sted,

rummer ikke en forarmelse, men en berigelse. Det burde ikke udløse sortsyn og surmuleri. Men tværtimod afføde lyssyn og livsmod.

970

Menneskelige værdier og den sunde fornuft har vundet indpas. Mennesket før systemet. Den sunde fornuft frem for ideologien. Virkeligheden frem for løsaftige teorier.

975

Lad os udvikle et samfund, hvor vi giver det enkelte menneske frihed og ansvar.  
980 Et samfund, hvor vi stiller krav og viser konsekvens. Og et samfund, hvor der er plads til virkelyst og kreativitet.

985

Der er ikke nogen modsætning mellem at stille krav om konsekvens og at give plads til kreativitet.

990

Der er ikke nogen modsætning mellem at have orden i sagerne og at give plads til det sprælske.

995

Der er ikke nogen modsætning mellem ansvar og frihed.

1000

Vi vil udvikle et samfund, hvor vi anerkender, påskønner og belønner dem, der

1005 gør en ekstra indsats.

1010 Et samfund, hvor der er bedre plads til iværksættere, privat initiativ og den  
frodige fantasi.

1015 Og hvor der er hjælp og omsorg for de udsatte grupper.

1020 Vi indbyder Folketingets partier til et bredt samarbejde til gavn for Danmark.

1025 Må jeg foreslå, at vi indleder Folketingets arbejde med at udbringe et leve for  
Danmark.

1030  
  
Danmark leve!

**Kilde**  
1035 Manuskript taget fra folketingstidende.dk med tilladelse fra udgiver

**Kildetype**  
Dokumentation på online medie

**Tags**  
1040 Folketingstale, Venstre, Åbningstale

**URI**  
<https://www.dansketaler.dk/tale/folketingets-aabningstale-2003>